

Marta S. STEMPIEŃ¹

ZARZĄDZANIE BARBARZYŃSTWEM. ZBRODNIŁE POPEŁNIONE PRZEZ PAŃSTWO ISLAMSKIE

W czerwcu 2014 r. Państwo Islamskie w Iraku i Syrii (ISIS) zadeklarowało utworzenie kalifatu. Od tego czasu dżihadysty z IS popełnili liczne zbrodnie przeciwko ludzkości. Ich motywacją stała się potrzeba oczyszczenia społeczności muzułmańskiej (*ummy*) z tyranów (*tawaghit*), apostatów (*murtadin*), heretyków i politeistów (*mubdi'een* i *mushrikeen*). Według dżihadystów prawdziwie wierzący muzułmanie, to tacy, którzy wspierają tworzenie kalifatu Państwa Islamskiego, lub przynajmniej nie popierają tyranów i nie angażują się w rozwój herezji i politeizmu. Wszyscy inni są uważani za wrogów społeczności muzułmańskiej. Celem artykułu jest ukazanie zbrodni popełnionych przez Państwo Islamskie. Jednak, aby zrozumieć działania dżihadystów z IS, artykuł rozpoczyna się opisem sylwetki Abu Musaba az-Zarkawiego, twórcy organizacji-prekursorów IS. Poglądy Az-Zarkawiego, będącego pierwszym liderem ugrupowań, z których wyrosło Państwo Islamskie, ukształtowały koncepcje głoszone przez Abu Muhammada Al-Makdisiego, jednego z pierwszych islamskich uczonych, który uznał saudyjską dynastię za niewiernych, zaś przyjęcie zasad demokracji za równoznaczne z apostazją. Poglądy te ukształtowały Az-Zarkawiego, który głosił konieczność obalenia wszelkich demokratycznie wybranych władz. Następnie autorka prezentuje publikacje, na których opierają się działania Państwa Islamskiego – dzieła Abu Bakra al-Nadżiego i Abu Musaba al-Suriego. Kolejna część artykułu przedstawia zbrodnie, w tym egzekucji obywateli państw zachodnich, dokonane przez Państwo Islamskie, który stał się częścią codziennego życia mieszkańców samozwańczego kalifatu, a jednocześnie elementem kampanii propagandowej w mediach.

Słowa kluczowe: Abu Bakr al-Nadżi, Abu Musab az-Zarkawi, dżihadyzm, Państwo Islamskie, salafizm, zarządzanie dzikością.

1. WPROWADZENIE

29 czerwca 2017 r. przywódca 'Państwa Islamskiego w Iraku i al-Sham' (*Islamic State of Iraq and al-Sham* – ISIS) Abu Bakr al-Bagdadi, w meczecie w irackim Mosul zwrócił się do świata jako przywódca nowego „państwa dżihadystycznego”². Proklamowanie kali-

¹ Dr Marta S. Stempień, Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Studiów Strategicznych, Instytut Nauk Społecznych i Bezpieczeństwa, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach; e-mail: marta.stempien@onet.pl.

Marta S. Stempień, PhD, Department of International and Strategic Studies, Institute of Social Sciences and Security, Faculty of Humanities, Siedlce University of Natural Sciences and Humanities; e-mail: marta.stempien@onet.pl.

² Zob. M. Stempień, *Dżihadyzm a tworzenie quasi-państw. Funkcjonowanie „państw dżihadystycznych” w przestrzeni międzynarodowej – studium porównawcze*, „De Securitate et Defensione. O Bezpieczeństwie i Obronności”, nr 1(3) 2017, s. 134–144.

fatu było punktem, w którym Państwo Islamskie ukazało swoje aspiracje terytorialne. Przemoc i apokaliptyczna ideologia, w latach 2014–2015, pomogły członkom tej struktury zdobyć ogromne obszary w Syrii i Iraku oraz stworzyć prężną administrację, zarządzającą licznymi złożami ropy naftowej, przyciągającą tysiące zagranicznych bojowników. Jednakże to nie Abu Bakr al-Bagdadi położył fundamenty pod rozwój brutalnej struktury Państwa Islamskiego. To Jordańczyk Abu Musab az-Zarkawi (1966–2006), a właściwie rozpowszechnienie działań tego dżihadysty w mediach, ugruntowało pozycję organizacji-prekursorów, z których wyrosło Państwo Islamskie. Uznanie Az-Zarkawiego dla przemocy znalazło pełen wyraz w internetowej publikacji *Management of Savagery: The Most Critical Stage Through Which the Islamic Nation Will Pass*, której tytuł można przetłumaczyć jako *Zarządzanie barbarzyństwem: najbardziej krytyczny etap, przez który przejdzie umma*, autorstwa Abu Bakr al-Nadzi, którego prawdziwa tożsamość nie jest znana³. Poglądy Abu Bakra Nadzi, nie są jedynymi, na których fundamenty zbudowało Państwo Islamskie. Struktura ta czerpie również z poglądów innych ideologów, takich jak Abu Musab al-Suri. Poglądy tych ideologów oraz działalność Az-Zarkawiego skutkowały utworzeniem zbrodniczego systemu opartego na tzw. zarządzaniu barbarzyństwem.

2. LEGENDA ABU MUSABA AZ-ZARKAWIEGO

Abu Musab az-Zarkawi, uznawany za ojca Państwa Islamskiego swoje działania w globalnym ruchu salafickiego dżihadyzmu rozpoczął w lat 90. XX w. W 1999 r. wraz ze swoim mentorem Abu Muhammadem al-Makdisim utworzył w Afganistanie organizację o nazwie Al-Dżamaat at-Tawhid wa al-Dżihad (*Jamaat al-Tawhid wa-l-Jihad – JTWJ*)⁴. Organizacja szybko przyciągnęła uwagę społeczności międzynarodowej ze względu na powiązanie z atakiem terrorystycznym na Hotel Radisson w Ammanie i inne popularne miejsca turystyczne, których dokonano w grudniu 1999 r. Po tych wydarzeniach jordański wywiad zmusił JTWJ do ukrycia swojej działalności. Następnie po inwazji Stanów Zjednoczonych na Afganistan w 2001 r. (operacja *Enduring Freedom*) i upadku „twierdzy” Al-Kaidy struktury utworzone przez Az-Zarkawiego uległy zniszczeniu. Przywódca został zmuszony do przeniesienia się do Iranu. Jednakże antyszyickie poglądy Az-Zarkawiego, uniemożliwiły stałe osiedlenie się w tym państwie i wkrótce lider przeniósł się do Iraku, a podstawą organizacyjną jego działalności stały się struktury Ansar al-Islam⁵.

Poglądy Az-Zarkawiego, będącego pierwszym liderem ugrupowań, z których wyrosło Państwo Islamskie, ukształtowały koncepcje głoszone przez Abu Muhammada Al-Makdi-

³ L. Wright, *The Master Plan. For the new theorists of jihad, Al Qaeda is just the beginning*, “The New Yorker”, Sept. 11, 2006 Issue, <http://www.newyorker.com/magazine/2006/09/11/the-master-plan> (05.10.2014).

⁴ A.Y. Zelin, *The War between ISIS and al-Qaeda for Supremacy of the Global Jihadist Movement*, Research Notes, The Washington Institute for Near East Policy, No. 20, June 2014, http://www.washingtoninstitute.org/uploads/Documents/pubs/Research_Note_20_Zelin.pdf, s. 1; A.W. Terrill, *Understanding the Strengths and Vulnerabilities of ISIS*, “Parameters”, Vol. 44 No. 3. 2014, s. 14.

⁵ L. Napoleoni, *Insurgent Iraq: Al-Zarqawi and the New Generation*, Seven Stories Press. Chicago, New York 2005, s. 104-105111-112; A. Celso, *Al-Qaeda's Post-9/11 Devolution. The Failed Jihadist Struggle Against the Near and Far Enemy*, Bloomsbury Academic, New York 2014, s. 108.

siego⁶, jednego z pierwszych islamskich uczonych, który uznał saudyjską dynastię za niewiernych, zaś przyjęcie zasad demokracji za równoznaczne z apostazją⁷. Poglądy te ukształtowały Az-Zarkawiego, który głosił konieczność obalenia wszelkich demokratycznie wybranych władz. Al-Makdisi stał się duchowym i ideologicznym mentorem Az-Zarkawiego oraz całego pokolenia, które określa się mianem salafickich dżihadystów. Az-Zarkawi natomiast zaczął testować teorię i poglądy Al-Makdisiego w życiu codziennym oraz podczas działań o charakterze zbrojnym. Jeszcze bardziej dosłowna i selektywna interpretacja Koranu oraz spłaszczona debata teologiczna, prowadzona przez Az-Zarkawiego, doprowadziła do sytuacji, w której szerzej nieznany człowiek stał się jednym z ideologów ruchu dżihadystycznego⁸. Doktryna Az-Zarkawiego paradoksalnie zaadoptowała część poglądów wahabickiego purytanizmu, jednocześnie zrywając z nim w rewolucyjny sposób, odmawiając legitymizacji saudyjskiemu królestwu, przypisując atrybuty państwowości islamskiej jedynie przyszłemu kalifatowi.

Ideologia Az-Zarkawiego oparta została na średniowiecznych poglądach Ibn Tajmijja. Przywódca uznał wszystkie odłamy islamu, prócz sunnizmu, za apostatyczne i nawoływał do rewolty przeciwko sprawowanej przez nie władzy. Obecnie można mówić już o doktrynie zarkawizmu, określeniu służącemu do identyfikacji ideologii, z której wyrosło Państwo Islamskie.

Az-Zarkawi zyskał rozgłos po interwencji Stanów Zjednoczonych w Iraku. Wśród deklarowanych powodów amerykańskiego ataku były powiązania rządu Saddama Husajna z międzynarodowym terroryzmem. Jednak Az-Zarkawi przybył do Iraku już po upadku Saddama, a więc w bezpośredni sposób nie wspomagał rozwoju struktur dżihadystycznych w tym państwie.

3. ABU BAKR AL-NADŽI I ZARZĄDZANIE BARBARZYŃSTWEM

Uznanie Az-Zarkawiego dla przemocy znajduje pełen wyraz w internetowej publikacji *Management of Savagery: The Most Critical Stage Through Which the Islamic Nation Will Pass*, której tytuł można przetłumaczyć jako *Zarządzanie barbarzyństwem: najbardziej krytyczny etap, przez który przejdzie umma*. Jej autorem jest Abu Bakr al-Nadži, którego tożsamość nie jest znana, choć inni islamscy pisarze wspominają o tunezyjskim lub jordańskim pochodzeniu ideologa⁹. Według *Al-Arabija Institute for Studies* pod tym pseudonimem kryje się Egipcjanin Mohammad Hassan Chalih al-Hakim, o którym niewiele wiadomo¹⁰.

Swoje rozważania w internetowej publikacji *Management of Savagery* owiany tajemnicą Al-Nadži opiera na poglądach Sajjida Kutby, inspirując się również dziełami Ibn

⁶ N. Kazimi, *A Virulent Ideology in Mutation: Zarqawi Upstages Maqdisi* [w:] H. Fradkin, H. Haqqani, E. Brown (ed.), *Current Trends in Islamist Ideology*, Vol. 2, Washington D.C. 2005, www.hudson.org, s. 59–60.

⁷ Swoje poglądy na temat niewierności saudyjskich władz zawarł w dziele: *The Illuminating Evidence of the Kufr of the Saudi State (Al-kawashif al-jaliyyeh fi kufr al-aawleh al-Saudiyyeh)*, zaś te odnoszące się do demokracji utożsamianej z przyjęciem innej religii, a tym samym apostazją w poemacie *Democracy is a Religion (Al-Deemoqratiyya Deen)*.

⁸ N. Kazimi, *A Virulent Ideology in Mutation: Zarqawi Upstages Maqdisi* [w:] H. Fradkin, H. Haqqani, E. Brown (ed.), *Current Trends in Islamist...*, s. 59–63; A. Celso, *Al-Qaeda's Post-9/11 Devolution...*, s. 105–128.

⁹ L. Wright, *The Master Plan...*

¹⁰ A. Wejksznier, *Globalna sieć Al-Kaidy. Nowe państwo islamskie?*, Warszawa 2017, s. 324.

Tajmijja. Wskazuje, że słowo „barbarzyństwo” odnosi się do systemu relacji społeczno-politycznych, niezgodnego z systemem koranicznym. Taki stan nie odpowiada muzułmanom. Al-Nadzi, w tym znaczącym dla ruchu dżihadystycznego dziele, przedstawia strategię budowy odpowiedniego dla społeczności muzułmańskiej systemu. Z tego względu można je uznać za swego rodzaju podręcznik ruchu dżihadystycznego. Ta idealna forma, zgodna z szariatem wymaga: zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego, dostarczania żywności i usług medycznych, zabezpieczenie przed najazdami wrogów, ustanowienia wymiaru sprawiedliwości opartego na szariacie, podniesienie poziomu wiary i umiejętności walki poprzez szkolenie młodzieży, utworzenia sieci szpiegów i struktur wywiadowczych, zjednoczenia ummy, wsparcia finansowego, zwalczania hipokryzji, budowania koalicji z tymi, którzy nie współpracowali z wrogą administracją oraz kontynuowania wysiłków, dopóki nie będzie można poszerzyć terytorium i zaatakować wrogów¹¹.

Al-Nadzi wyróżnił dwie grupy regionów: „priorytetowe” oraz pozostałe obszary. W swojej koncepcji wskazał etapy procesu tworzenia islamskiego państwa (zróżnicowane w odniesieniu do dwóch grup regionów). W odniesieniu do obszarów priorytetowych, wyróżnił trzy etapy. W pierwszym kładł nacisk na nieustanne nękanie wroga połączeniem metod terrorystycznych z wojną partyzancką. Według ideologa, gdy konflikt dojrzeje możliwe jest utworzenie niezależnego państwa islamskiego. Al-Nadzi wierzył, że wojna domowa w świecie islamu, rozumiana jako konflikt sunnicko-szyicki, doprowadzi do powstania sunnickiego kalifatu. Zgodnie z tym założeniem, stałe przeprowadzanie brutalnych ataków w apostatycznych państwach muzułmańskich, w końcu wyczerpie ich zdolność do egzekwowania władzy, doprowadzi do etapu „zarządzania barbarzyństwem, a ostatecznie do utworzenia państwa islamskiego. Na etapie „zarządzania barbarzyństwem” najistotniejsza według Al-Nadziego będzie współpraca muzułmanów w walce przeciwko wrogom. W przeciwieństwie do Az-Zarkawiego uznał konieczności budowania koalicji z tymi, którzy nie współpracowali z wrogą administracją. Pozyskanie społecznego poparcia doprowadzi do pozyskania terytorium, które stanie się zalążkiem nowego kalifatu. W przypadku drugiej kategorii obszarów, mniej istotnych ze strategicznej perspektywy, Al-Nadzi proponował osłabianie reżimów, bez tworzenia załączków administracji. Pominął w ten sposób drugi etap, właściwy dla regionów priorytetowych (etap „zarządzania barbarzyństwem”)¹².

Prace Abu Bakra al-Nadziego poświęcają marginalną uwagę salafizmowi, oferując szczegółowe i praktyczne zalecenia dla ruchu dżihadystycznego. Pragmatyzm bierze górę nad czystością doktrynalną, przez co Al-Nadzi na przykład zaleca współegzystowanie z innymi grupami religijnymi i odłamami islamu. Procedury takiej nie dopuszcza IS, co ukazuje selektywność uznawania poglądów poszczególnych ideologów przez tę strukturę.

4. REGIONY EKSPANSJI

Pomimo że nie wszystkie treści prezentowane przez Al-Nadzi są adaptowane przez Państwo Islamskie to państwa i regiony uznane przez ideologa za odpowiednie, do rewolucji islamskiej: Afryka Północna, Arabia Saudyjska, Jemen, Jordania, Nigeria i Pakistan stały

¹¹ A.B. Naji, *Management of Savagery: The Most Critical Stage Through Which the Islamic Nation Will Pass*, trans. W. McCants, May 23, 2006, <https://azelin.files.wordpress.com/2010/08/abu-bakr-naji-the-management-of-savagery-the-most-critical-stage-through-which-the-umma-will-pass.pdf>, s. 27–28.

¹² *Ibidem*, s. 36–44.

się obszarami zmagania zbrojnych tej struktury¹³. (mapa 1). Choć Państwo Islamskie pierwotnie proklamowało utworzenie kalifatu na terytorium Iraku i Syrii, a nie na obszarach wskazanych przez Al-Nadzi, to strategia działania opisana w *Management of Savagery* jest teorią, z której czerpie Państwo Islamskie. Wyrazem tego jest utworzenie na wskazanych przez autora terytoriach sieci prowincji.

Poglądy Abu Bakra Nadzi, nie są jedynymi, na których fundamenty swojego funkcjonowania zbudowało Państwo Islamskie. W swojej działalności opiera się również na poglądach Mustafy Setmariama Nasara, posługującego się pseudonimami Abu Musab al-Suri lub Omar Abd al-Hakim, autora tekstów w jednym z pierwszych dżihadystycznych *think tanów* – magazynie „Al-Ansar”.

Na początku XX w., Al-Suri zaczął przewidywać koniec Al-Kaidy. Jej chwilowy prymat w globalnym ruchu postrzegał jako jeden z etapów w rozwoju światowego islamskiego powstania. Al-Suri postrzegał podziemny ruch terrorystyczny, reprezentowany m.in. przez Al-Kaidę, jako ulegający rozkładowi, z uwagi na niezdolność do walki zbrojnej i osiągnięcia zwycięstwa militarnego. Uznał, że kolejny etap walki dżihadystów będzie charakteryzował się terroryzmem jednostek oraz niewielkich grup. Takie działania określał jako „opór bez przywódcy”. Podobnie do Al-Nadziego, Al-Suri uznał, że bez konfrontacji militarnej, w wyniku której dojdzie do pozyskania kontroli nad określonym terytorium, przedstawiciele ruchu dżihadystycznego nie będą w stanie stworzyć struktur państwowych. Twierdził, że głównym celem społeczności muzułmańskiej powinno być dążenie do utworzenia jednolitego ruchu społecznego¹⁴. Działania IS pokazują, że poglądy Al-Suriego zostały zaadoptowane w funkcjonowaniu struktur quasi-kalifatu, które nie tylko dokonywały podbojów, ale także były w stanie w pewnym okresie utrzymywać opanowane terytoria i tworzyć na nich system administracyjny.

Podobnie jak Al-Nadzi, Al-Suri wskazał regiony, gdzie dżihadyści powinni koncentrować swoje działania. Wśród nich znalazły się: Afganistan, Azja Środkowa, Jemen, Maroko i w szczególności Irak. Jedynie Jemen i Maroko zostały wymienione zarówno przez Al-Nadziego oraz Al-Suriego (mapa 1).

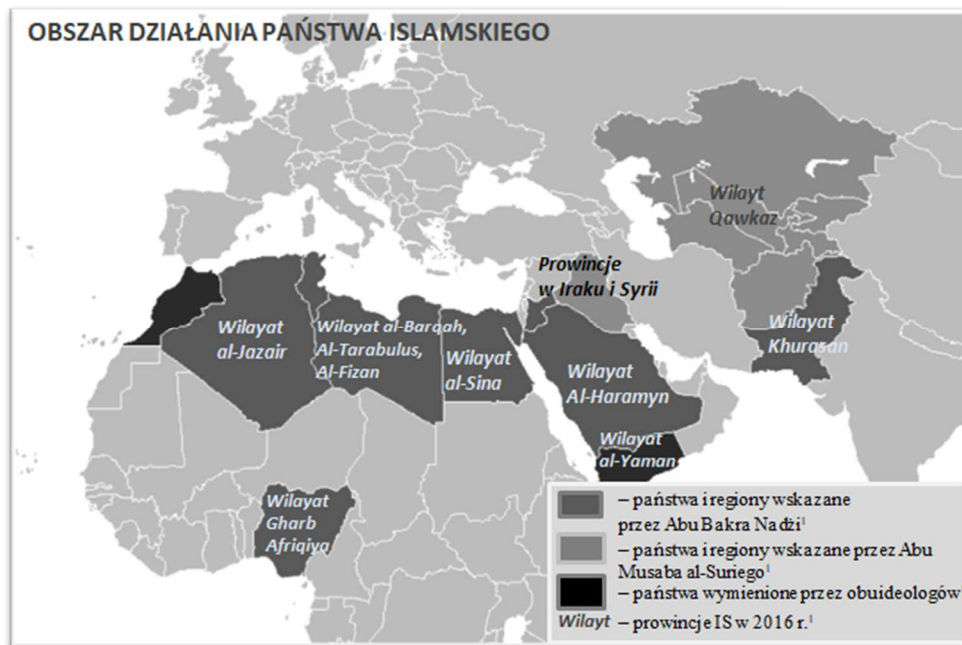
Historia ekspansji IS wskazuje, że Al-Suri miał rację w kwestii istotności Iraku. Podczas gdy wielu uznawało amerykańską okupację za koniec sukcesów globalnego ruchu dżihadystycznego, Al-Suri twierdził, że chaos, jaki powstał w wyniku „inwazji” uratował drogę dla sukcesów ruchu dżihadystycznego¹⁵. Obecna sytuacja zdaje się potwierdzać teorię tego ideologa. Jednakże należy pamiętać, że to Al-Nadzi wskazał najwięcej terytoriów, na których IS utworzyło w pewnym okresie swoje prowincje poza obszarem Iraku i Syrii: Arabia Saudyjska, Algieria, Egipt, Jemen, Libia, Nigeria, Pakistan. W przypadku obszarów wskazanych przez Al-Suriego są to jedynie Afganistan oraz Jemen. Tylko w Maroku oraz większości państw Azji Środkowej dżihadyści nie proklamowali prowincji, choć lokalne ugrupowania z tych obszarów złożyły bay’a kalifowi Al-Bagdadiemu. Należy zatem stwierdzić, że sieć rozwijana przez IS w latach 2014–2017 jest połączeniem terytoriów wskazanych przez Al-Suriego i Al-Nadzi, a także wyrasta poza granice wskazane przez ideologów – Kaukaz Północny (mapa 1).

---

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ L. Wright, *The Master Plan...*

¹⁵ *Ibidem*.

Mapa 1. Obszar działania Państwa Islamskiego

Źródło: opracowanie własne.

5. EGZEKUCJE ZACHODNICH OBYWATELI

Na kontrolowanych terytoriach Państwo Islamskie dokonało wielu masowych egzekucji, publicznych dekapitacji, symbolicznych ukrzyżowań, wykorzystując groźby śmierci, tortury, okaleczenia i publiczne i/lub masowe egzekucje do zastraszania miejscowej ludności i w ten sposób wymuszania uległości, a zarazem dokonując oczyszczenia wspólnoty muzułmańskiej. Takie działania, wraz z ich upowszechnianiem w mass mediach stanowią niewątpliwie skuteczny element przejmowania (styczeń – lipiec 2014 r.) oraz konsolidacji kontroli nad opanowanym terytorium (sierpień 2014 r. – styczeń 2015 r.) oraz zamieszkiwającą je ludnością.

Elementem codziennego życia mieszkańców samowłańczego kalifatu, jednocześnie częścią kampanii propagandowej w mediach, są wspomniane wcześniej publiczne egzekucje. Praktyki publicznego karania przerodziły się w obowiązkowe dla mieszkańców zgromadzenia. Te dokonywane na obcokrajowcach, stanowią część działań propagandowych w sferze medialnej i mają zasięg globalny. Zostały zapoczątkowane przez założyciela organizacji-prekursorów IS – Abu Musab az-Zarkawiego. Jak twierdzi CIA, w maju 2004 r. lider miał osobiście dokonać dekapitacji Nicholasa Berga, amerykańskiego freelancera, który wyjechał do Iraku po inwazji USA. Został uprowadzony i ścięty, w odpowiedzi na tortury Abu Ghraib i inne nadużycia z udziałem amerykańskich żołnierzy¹⁶. Kolejnymi

¹⁶ N. Prucha, *Kangaroo Trials Justice in the Name of God [w:] Jihadism: Online Discourses and Representations*, red. R. Lohlker, Goettingen 2013, s. 165.

ofiarami stali się Kenneth Bigley, Jack Hensley i Eugene Armstrong, pracownicy *Gulf Supplies and Commercial Services*, kuwejckiej firmy pracującej nad projektami w Iraku. Wszyscy zostali ścięci we wrześniu 2004 r.

Metody Az-Zarkawiego zostały zaadoptowane przez Państwo Islamskie w Iraku (*The Islamic State of Iraq – ISI*), organizację utworzoną w 2006 r. 22 listopada 2012 roku w syryjskiej muhafazie Idlib został porwany dziennikarz James Foley. Podczas niemal dwuletniej niewoli, dżihadyści z ISI żądali 132 milionów dolarów za jego uwolnienie. Okup nie został jednak wpłacony. 7 sierpnia 2014 r., prezydent Barack Obama autoryzował operację lotniczą wymierzoną w sunnickich ekstremistów. W odpowiedzi J. Foley został ścięty przez Mohammeda Emwaziego znanego jako Jihadi John. Nagranie z tego makabrycznego wydarzenia opublikowano 19 sierpnia 2014 r.¹⁷

2 września 2014 r. IS opublikowało film prezentujący dekapitację Stevena Sotloff¹⁸. Amerykańsko-izraelski dziennikarz został porwany 4 sierpnia 2013 r., niedaleko Aleppo. Wcześniej pojawił się na nagraniu z egzekucji J. Foleya, gdzie bojownicy grozili, że będzie zabity jako następny. Film prezentujący egzekucję zawierał również wezwanie do wszystkich rządów, by wycofały się z „sojuszu zła Ameryki przeciwko Państwu Islamskiemu”, a także zawierał groźby egzekucji kolejnego zakładnika, Davida Hainesa. We wrześniu IS dokonało również zabójstwa Hervé Gourdela, obywatela francuskiego, który został porwany 21 września 2014 r. w Algierii. Następnego dnia, niedawno utworzony algierski oddział IS, Jund al-Khilafah, opublikował wideo, w którym grupa groziła, że zabije Gourdela, jeżeli francuski rząd będzie kontynuował naloty przeciwko IS. W dniu 24 września ukazał się film z egzekucji, zatytułowany „Przesłanie krwi dla rządu francuskiego”¹⁹.

Kolejną ofiarą został David Haines, brytyjski pracownik humanitarny, schwytany w marcu 2013 r., podczas pracy w obozie dla syryjskich uchodźców prowadzonym przez Agencję ds. Współpracy Technicznej i Rozwoju (*Agence d'Aide à la Coopération Technique Et au Développement – ACTED*), w prowincji Idlib. Nagranie z dekapitacji Hainesa, opatrzone tytułem „Przesłanie do sojuszników Ameryki” i wydano 13 września 2014 r. Film, był podobny do nagrań ukazujących zabójstwa Foleya i Sotloff. W końcowej scenie nagrania kat trzyma pomarańczowy kombinezon innego brytyjskiego pracownika pomocy humanitarnej Alana Henninga, mówiąc: „Jeśli ty, Cameron, nalegasz na walkę z IS, wtedy tak jak twój mistrz Obama, będziesz miał krew swoich ludzi na rękach”²⁰.

Alan Henning, brytyjski pracownik pomocy humanitarnej został piątym zachodnim zakładnikiem zabitym przez IS. Mężczyznę porwano podczas okupacji syryjskiego miasta Al-Dana, w grudniu 2013 r. Również jego dekapitacji dokonał Jihadi John. W nagraniu kat obwinia za śmierć porwanego Wielką Brytanię i jej przyłączenie się do amerykańskiej

¹⁷ W styczniu 2016 r. miała miejsce premiera filmu ukazującego życie Jamesa Foleya pt. „Jim: The James Foley Story” w reżyserii Briana Oakesa.

¹⁸ T. Walker, R. Hastings, *Steven Sotloff 'beheading': British captive shown in Isis video which claims to show death of second US journalist*, Sept. 2, 2014; <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/steven-sotloff-beheading-islamic-state-fighters-release-video-claiming-to-show-death-of-second-us-9707200.html>.

¹⁹ Ch. Johnston, K. Willsher., *French tourist beheaded in Algeria by jihadis linked to Islamic State*, <https://www.theguardian.com/world/2014/sep/24/french-tourist-beheaded-algeria-isis-linked-jihadis> (10.02.2017).

²⁰ *A message to the allies of America*, <https://vimeo.com/177946127> (10.02.2017).

kampanii lotniczej skierowanej przeciwko IS. Film ukazujący zabójstwo zostało opublikowany 3 października 2014 r.²¹

Kolejna osoba – Peter Kassig, pracownik pomocy humanitarnej, został porwany w październiku 2013 r. w drodze do Dajr az-Zaur we wschodniej Syrii. Był przetrzymywany w celi z Nicolasem Heninem i Johnem Cantlie’em. Będąc w niewoli, Kassig – poprzednio metodysta – nawrócił się na islam. Pomimo tego już 16 listopada 2014 r. IS opublikowało wideo pokazujące Jihadi Johna stojącego nad odciętą ludzką głową. Samo ścięcie nie zostało ukazane na filmie. Jednak Biały Dom potwierdził później, że zabity to P. Kassig²².

Inaczej zakończyło się porwanie Nicolasa Henina i Johna Cantile. Pierwszy z nich został wypuszczony po 10 miesiącach niewoli²³. Z kolei fotograf wojenny i korespondent J. Cantile, który został porwany dwukrotnie. Pierwszy raz w lipcu 2012 r. Wówczas był przez tydzień przetrzymywany przez dżihadystów. Został jednak uratowany tydzień później przez członków Wolnej Armii Syrii. Drugie porwanie miało miejsce w Syrii w listopadzie 2012 r. Cantile został wówczas uprowadzony wraz z Jamesem Foleyem²⁴.

Uprowadzenia, tortury i zabijanie zagranicznych obywateli są wyrazem chęci zniszczenia cywilizacji Zachodu i dokonania ekspansji w wymiarze globalnym. Zabójstwa Stevena Sotloff’a, Alana Henninga, Davida Hainesa, Petera Kassiga czy Hervé Gourdel’a to przykłady okrucieństwa a zarazem skuteczności aparatu medialnego Państwa Islamskiego. Dzięki takim działaniom samozwańczy kalifat był w stanie w pewnym okresie (2014–2017) kontrolować znaczne obszary terytorialne, przyciągając tysiące zwolenników.

6. ZBRODNIĘ PAŃSTWA ISLAMSKIEGO

W obszarach, gdzie Państwo Islamskie ustanowiło skuteczną kontrolę, cywilom systematycznie odmawiało się podstawowych praw i wolności człowieka, dokonując jednocześnie zbrodni przeciwko ludzkości. Artykuł 7 Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego stanowi, że „zbrodnia przeciwko ludzkości oznacza którykolwiek z następujących czynów (...): zabójstwo; eksterminacja; niewolnictwo; deportacja lub przymusowe przemieszczanie ludności; uwięzienie lub inne dotkliwe pozbawienie wolności fizycznej z naruszeniem podstawowych reguł prawa międzynarodowego; tortury; zgwałcenie, niewolnictwo seksualne, przymusowa prostytutka, wymuszona ciąża, przymusowa sterylizacja oraz jakiegokolwiek inne formy przemocy seksualnej porównywalnej wagi; prześladowanie jakiegokolwiek możliwej do zidentyfikowania grupy lub zbiorowości z powodów politycznych, rasowych, narodowych, etnicznych, kulturowych, religijnych, płci (...) lub z innych powodów powszechnie uznanych za niedopuszczalne na podstawie prawa międzynarodowego, w związku z jakimkolwiek czynem, do którego odnosi się niniejszy ustęp, lub z jakiegokolwiek zbrodnią objętą jurysdykcją Trybunału; wymuszone zaginięcia osób; zbrodnia apartheidu; inne niehumanitarne czyny o podobnym charakterze celowo powo-

²¹ S. O’Neill, N. Badshah, T. Coghlan, *ISIS beheads British aid worker Alan Henning*, “The Times”, <https://www.thetimes.co.uk/article/isis-beheads-british-aid-worker-alan-henning-8df0zxjhrw> (10.02.2017).

²² *ISIS video appears to show hostage Peter Kassig has been killed*, z 16 listopada 2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/nov/16/isis-beheads-peter-kassig-reports>.

²³ Nicolas Henin w 2015 r. wydał książkę pt. *Jihad Academy: The Rise of Islamic State*.

²⁴ W lipcu 2017 r. w irackich mediach pojawiły się doniesienia, że Cantlie został zabity podczas bitwy o Mosul.

dujące ogromne cierpienie lub poważne uszkodzenie ciała albo zdrowia psychicznego lub fizycznego”²⁵.

Zgodnie z tym dokumentem, dżihadysty z IS dopuszczają się ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych, o czym świadczą liczne dowody, w tym treści publikowane przez samych dżihadystów. W styczniu 2016 r., Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy przyjęło rezolucję, wskazującą działania IS jako ludobójstwo²⁶. Kilka dni później, również Parlament Europejski wydał podobny dokument, uznając zbrodnie IS, przeciwko jakiegokolwiek mniejszościom etnicznym i religijnym, za zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo²⁷. Podobne stwierdzenie ukazało się w raporcie Rady Praw Człowieka ONZ (*United Nations Human Rights Council* – UNHRC) na temat nadużyć popełnionych przez IS i inne grupy w Iraku²⁸.

IS dopuszcza się ludobójstwa, czynu „dokonanego z zamiarem zniszczenia w całości lub części grupy narodowej, etnicznej, rasowej lub religijnej”²⁹. Dążenie do absolutnej dominacji wyraża się nie tylko w dokonywaniu zabójstw, ale także w pełnej i całkowitej kontroli, niszczeniu każdego aspektu społeczeństwa, w tym kultury i pamięci historycznej, a więc totalnej anihilacji innych grup wyznaniowych.

Powstanie samowłańczego kalifatu w 2014 r. oraz jego sukcesy w latach 2014–2016 są nierozzerwalnie powiązane z różnicami między społecznościami sunnickimi i niesunnickimi, w tym przede wszystkim szyickimi. IS dzieli społeczeństwo na co najmniej cztery kategorie: tyranów, apostatów, heretyków i politeistów oraz prawdziwie wierzących. Za tyranów uznaje członków muzułmańskich reżimów, z kolei apostaci to muzułmanie, którzy naruszając zasadę *al-wala’ wel-barra’*, pracując dla tyranów i innych niewiernych, np. obcych mocarstw. Należą do nich członkowie służb państwowych, pracownicy rządowi i wszyscy ci, którzy przyczyniają się do podtrzymania istniejącego porządku. Heretycy i politeiści według IS naruszają zasady monoteizmu (*tawhid*). Pojęcie to dotyczy głównie szyitów, ale również obejmuje inne odłamy islamu m.in. alawitów, bahaitów czy sufich³⁰.

Okupację zdobytych terenów IS rozpoczynało od czystki etnicznej i przymusowego exodusu grup religijnych uznawanych za apostatów, heretyków i politeistów. Po wyludnieniu kontrolowanych obszarów, dżihadysty przechodzili do oznakowania mienia. Na przykład, dorobek chrześcijan oznaczano literą N – Nasare (wyznawca Jezusa). Mienie niewiernych było niszczone, przekazane bojownikom lub sprzedawane. W myśl prawa międzyna-

²⁵ Resolution 2091(2016) and Recommendation 2084 (2016) Foreign fighters in Syria and Iraq (Doc. 13937).

²⁶ *Ibidem*.

²⁷ Vide European Parliament resolution on the systematic mass murder of religious minorities by ISIS, 2016/2529(RSP).

²⁸ Resolution 2091(2016)...

²⁹ Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the human rights situation in Iraq in the light of abuses committed by the so-called Islamic State in Iraq and the Levant and associated groups, Human Rights Council, A/HRC/28/18; Raport został przygotowany zgodnie z zaleceniami rezolucji Rady Praw Człowieka A/HRC/RES/S-22/1, w której Rada zwróciła się do UNHCHR o zbadanie rzekomych naruszeń i nadużyć międzynarodowego prawa i praw człowieka przez IS.

³⁰ M.M. Hafez, *Tactics, Takfir and Anti-Muslim Violence* [w:] Moghadam, B. Fishman (ed.), *Self-inflicted Wounds: Debates and Division in Al Qaeda and its Periphery*; Combating Terrorism Center: West Point, 2010, <http://www.teachingterror.net/SIW-AQ-2010.pdf>.s. 22.

rodowego „poważne zniszczenia i przywłaszczania mienia, nieusprawiedliwione koniecznością wojskową i dokonywane bezprawnie i samowolnie” jest zbrodnią wojenną³¹.

Zbrodnie wojenne dokonywane przez IS są ściśle powiązane z ludobójstwem. Bojownicy IS dokonali masowych zabójstw głównie ludności niesunnickiej. Przykładem takich działań są egzekucje po zwycięstwie w Mosulu czy Tikricie. W drugim z miast do masakry doszło w czerwcu 2014 r. Była to największa zbrodnia ludobójstwa w najnowszej historii Iraku. Dżihadysty z IS twierdzą, że zabiło wówczas 1700 szyickich żołnierzy, a informacje te potwierdzają niektórzy iraccy urzędnicy. Wydarzenie te szczegółowo opisują również osoby, które uniknęły śmierci i zdołały uciec z okupowanych terytoriów. Świadkowie opowiadają, że szyici zostali oznaczeni i podzieleni na grupy, przetransportowani na miejsce dokonania wyroku, i zabici strzałem w tył głowy. Dowodów dostarcza również nagranie, umieszczone w Internecie przez samych dżihadystów³².

Do innej masowej egzekucji doszło w zakładzie karnym Badoush, niedaleko Mosulu, w czerwcu 2014 r. Wspomniany zakład przejęto po kapitulacji irackich żołnierzy i strażników. Gdy armia Państwa Islamskiego zbliżała się do więzienia, na miejscu nie było osób odpowiadających za jego ochronę. Śmierć mogło ponieść nawet 940 osób. Taktyka działania była podobna do egzekucji z Tikritu. Po odseparowaniu sunnitów od wyznawców nieislamskich religii oraz innych odłamów islamu, przetransportowano szyitów do pobliskiego wąwozu. Dżihadysty z IS kazali ofiarom uklęknąć w rzędzie, by następnie je rozstrzelać. O tej makabrycznej zbrodni dokonanej w czerwcu 2014 r. również opowiedziały osoby, którym udało się ją przeżyć³³.

IS słynie również z ataków na ludność cywilną, masowych zabójstw, deportacji, przymusowych przesiedleń oraz prześladowań grup z powodów: politycznych, narodowych, etnicznych, kulturowych, religijnych, płci, orientacji seksualnej³⁴. Szczególnie przedmiotowo traktowane są kobiety. Dżihadysty z IS dopuszczają się gwałtów, zmuszają kobiety do prostytucji, niewolnictwo seksualne. Na opanowanych obszarach traktowali takie działania jako nieodzowny element wprowadzanego przez siebie nowego porządku. Kobiety, również niepełnoletnie dziewczęta były sprzedawane na targach niewolników lub zmuszane do małżeństw z dżihadystami³⁵. Wychowywane w strukturach Państwa Islamskiego dziewczęta uczyły się jak dbać o potrzeby swoich przyszłych mężów i wychowywać dzieci zgodnie z jedyną słuszną ideologią – salafickim dżihadyzmem³⁶.

³¹ Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego sporządzony w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r. (Dz.U. z 2003 r., nr 78, poz. 708), art. 8.

³² 'A Great Will to Live': How One Man Survived an ISIS Massacre, „New York Times”, 04.09.2014, s. A1.

³³ B. Hall, *ISIS Państwo Islamskie: brutalne początki armii terrorystów*, przeł. P. Wolak, Warszawa 2015, s. 79–82.

³⁴ Rzymski Statut..., art. 7.

³⁵ O metodach rekrutacji kobiet przez Państwo Islamskie traktują liczne powieści i reportaże. Przykładem jest książka francuskiej dziennikarki o pseudonimie Anna Erelle, która zdecydowała się na wcielenie w rolę młodej dziewczyny gotowej do przyłączenia się do dżihadystów; A. Erelle, *Dżihadystka: relacja z wnętrza komórki rekrutacyjnej Państwa Islamskiego*, przeł. z języka francuskiego M. Chojnacki, Katowice 2015.

³⁶ *To Our Sisters: A Jihad Without Fighting* [w:] *From the Battle of Al-Ahzab to the War of Coalitions*, „Dabiq”, 2014, Iss. 11, Dhul qa’dah 1436 (sierpień/wrzesień 2015), [http://www.clarionproject.org/docs/ Issue%2011%20-%20From%20the%20battle%20of%20Al-Ahzab%20to%20the%20war%20of%20coalitions.pdf](http://www.clarionproject.org/docs/Issue%2011%20-%20From%20the%20battle%20of%20Al-Ahzab%20to%20the%20war%20of%20coalitions.pdf), s. 41.

Z kolei chłopcy byli werbowani i wcielani do armii. Wśród nich znajdują się dzieci poniżej piętnastego roku życia³⁷. John G. Horgan, Max Taylor, Mia Bloom i Charlie Winter na łamach czasopisma „Studies in Conflict and Terrorism” zaprezentowali sześć etapów socjalizacji dzieci: przywabienie (*seduction*), szkolenie (*schooling*), selekcję (*selection*), podporządkowanie (*subjugation*), specjalizację (*specialization*) oraz stacjonowanie (*stationing*). Na początku dzieci wcielane w szeregi IS przechodzą indoktrynację, uczą się bezwzględnej podległości, następnie przechodzą szkolenie militarne i są odsyłane na front. Przy braku wystarczających sił, nawet nieprzeszkolone dzieci i młodzież są odsyłane na pole walki. Podczas szkolenia dzieci nie tylko uczą się obsługi broni, ale również konstruowania bomb, przeprowadzania samobójczych ataków, wykonywanie tortur czy dokonywanie okaleczeń więźniów³⁸.

Otwarte przeciwstawienie się praktykom IS oznacza śmierć. Wyznawany, innych niż islam, monoteistycznych religii mają możliwość wyboru pomiędzy konwersją na islam, płacenia podatku, bądź śmiercią. Jazydzi, uznawani za niewiernych, dostają jedynie wybór nawrócenia się lub śmierci. Brutalne traktowanie wyznawców tej synkretycznej religii pokazują działania z sierpnia 2014 r. Podczas przejścia Sindżar, miasta w północno-zachodnim Iraku, IS zamordowało co najmniej 500 jazydów, którzy odmówili konwersji³⁹, a około 30 tysięcy wyznawców tej religii zostało zmuszonych do ucieczki w góry i zostało okrążonych przez bojowników IS. Pomoc nadeszła dopiero w ostatniej chwili, gdy amerykańskie lotnictwo wspomogło lądowe siły kurdyjskie. Bitwa o Sindżar przyciągnęła uwagę opinii publicznej, ukazując problem czystek etnicznych dokonywanych przez oddziały IS⁴⁰.

Wyżej opisane działania zmierzały do zniszczenia wszelkiego oporu i oczyszczenia społeczności z grup niepożądanych. Na obszarach zróżnicowanych pod względem etnicznym i religijnym członkowie mniejszości byli zmuszeni do asymilacji lub ucieczki. Ci, którzy zdecydowali się pozostać, w najlepszym wypadku byli dyskryminowani, prześladowani, zmuszani do płacenia podatków lub konwersji. Tym samym Państwo Islamskie dążyło do wyniszczenia religijnego i kulturowego wyznawców wszystkich niesunnickich odłamów islamu⁴¹.

W latach 2014–2015 lokalne warunki społeczno-polityczne okazały korzystne dla ekspansji dżihadystów z IS. Jednak zbudowanie stabilnego „państwa dżihadystycznego” okazało się zbyt wielkim wyzwaniem. Pomimo intensyfikacji ekspansji w latach 2014–2016 Państwo Islamskie, a raczej jego centrum iracko-syryjskie nie zagościło na stałe w przestrzeni geopolitycznej Bliskiego Wschodu. Należy jednak pamiętać, że dżihadysty wciąż kontrolują niewielkie obszary przygraniczne, a posiadane zdolności wskazują na możliwość

³⁷ Zbrodnią wojenną jest „wcielanie lub werbowanie dzieci poniżej piętnastego roku życia do narodowych sił zbrojnych lub faktyczne używanie ich w działaniach zbrojnych”; Rzymski Statut..., art. 8, pkt 2 lit. b xvi.

³⁸ Zob. J. Horgan, M. Taylor, M. Bloom, Ch. Winter, *From Cubs to Lions: A Six Stage Model of Child Socialization into the Islamic State*, „Studies in Conflict and Terrorism” 2016, s. 1–20; N. Benotman, N. Malik, *The Children of Islamic State*, Quilliam Foundation 2016.

³⁹ W listopadzie 2015 r. jednostki kurdyjskie przy współudziale sił powietrznych koalicji międzynarodowej, odbiły Sindżar, który leży na głównej trasie zaopatrzenia IS, pomiędzy syryjską Ar-Rakką a irackim Mosulem; E. Schmitt, *Kurds Take Back Strategic Road in Iraq From ISIS*, „New York Times” z 13.11.2015 r., s. A1.

⁴⁰ B. Hall, *ISIS Państwo Islamskie...*, s. 79–82.

⁴¹ A.W. Terrill, *Understanding the Strengths...*, s. 20.

odrodzenia się struktur samozwańczego kalifatu w przeszłości. Stanowi to zagrożenie przed powrotem zbrodniczych działań o charakterze masowym.

7. PODSUMOWANIE

Po utracie samozwańczego kalifatu IS może powrócić do partyzanckich korzeni. Zdolność grupy do integrowania ideologii z politycznymi resentymentami marginalizowanych sunnickich muzułmanów, w zdominowanym przez szytów Iraku, już raz uratowała IS drogę do pozyskania terytorium. Struktura ta przetrwała, pomimo że została złamana przez siły amerykańskie w 2007 i 2008 roku. Niecałe trzy lata zajęło pokonanym bojownikom przegrupowanie i przejście do ofensywy w Iraku i Syrii, ukoronowane deklaracją utworzenia kalifatu u wybrzeża Morza Śródziemnego z 2014 r.

Bojownicy Państwa Islamskiego zamieszkują różne regiony świata. Z tego względu pomimo utraty terytorium będzie nadal stanowić zagrożenie. Utrata terytorium nie oznacza ostatecznej porażki. Struktura ta, po upadku samozwańczego kalifatu i utracie zdolności quasi-państwowych cofnie się do swoich korzeni. Oznacza to, że przerodzi się w siłę powstańczą, działającą w podziemiu. Jednak w przeciwieństwie do wcześniejszego okresu, będzie siłą o zasięgu międzynarodowym, bowiem ideologia IS nadal motywuje islamistów na całym świecie. Państwo Islamskie, po porażkach na Bliskim Wschodzie, znacznie zwiększyło swoją aktywność w innych regionach, przede wszystkim w Azji Południowo-Wschodniej, głównie w Indonezji, państwie o największej na świecie populacji muzułmańskiej.

LITERATURA

1. 'A Great Will to Live': How One Man Survived an ISIS Massacre, „New York Times” z 04.09.2014 r.
2. Benotman N., Malik N., *The Children of Islamic State*, Quilliam Foundation 2016.
3. Celso A., *Al-Qaeda's Post-9/11 Devolution. The Failed Jihadist Struggle Against the Near and Far Enemy*, Bloomsbury Academic, New York 2014.
4. Erelle A., *Dżihadystka: relacja z wnętrza komórki rekrutacyjnej Państwa Islamskiego*, przeł. z języka francuskiego M. Chojnacki, Wydawnictwo Sonia Draga, Katowice 2015.
5. Hall B., *ISIS Państwo Islamskie: brutalne początki armii terrorystów*, przeł. P. Wolak, Wydawnictwo Literackie Muza SA, Warszawa 2015.
6. Horgan J., Taylor M., Bloom M., Winter Ch., *From Cubs to Lions: A Six Stage Model of Child Socialization into the Islamic State*, „Studies in Conflict and Terrorism” 2016.
7. Lohlker R (red.), *Jihadism: Online Discourses and Representations*, Vienna University Press, Goettingen 2013.
8. Napoleoni L., *Insurgent Iraq: Al-Zarqawi and the New Generation*, Seven Stories Press, Chicago, New York 2005.
9. Prucha N., *Kangaroo Trials Justice in the Name of God [w:] Jihadism: Online Discourses and Representations*, red. R. Lohlker, V&R unipress, Goettingen 2013.
10. *Report of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the human rights situation in Iraq in the light of abuses committed by the so-called Islamic State in Iraq and the Levant and associated groups*, Human Rights Council, A/HRC/28/18.

11. Schmitt E., *Kurds Take Back Strategic Road in Iraq From ISIS*, „New York Times” z 13.11.2015 r.
12. Stempień M., *Dżihadizm a tworzenie quasi-państw. Funkcjonowanie „państw dżihadystycznych” w przestrzeni międzynarodowej – studium porównawcze*, „De Securitate et Defensione. O Bezpieczeństwie i Obronności”, nr 1(3) 2017.
13. Terrill A.W., *Understanding the Strengths and Vulnerabilities of ISIS*, „Parameters”, Vol. 44, No. 3, 2014.
14. Wejksznier A., *Globalna sieć Al-Kaidy. Nowe państwo islamskie?*, Difin, Warszawa 2017.

PRAWODAWSTWO

1. European Parliament resolution on the systematic mass murder of religious minorities by ISIS, 2016/2529(RSP).
2. Resolution 2091(2016), Parliamentary Assembly 27 January 2016.
3. Recommendation 2084 (2016) Foreign fighters in Syria and Iraq (Doc. 13937), Parliamentary Assembly 27 January 2016.
4. Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego sporządzony w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r., Dz.U. 2003 nr 78 poz. 708.

NETOGRAFIA

1. *A message to the allies of America*, <https://vimeo.com/177946127>, (10.02.2017).
2. *Isis video appears to show hostage Peter Kassig has been killed*, z 16 listopada 2014, <https://www.theguardian.com/world/2014/nov/16/isis-beheads-peter-kassig-reports>.
3. Johnston Ch., Willsher K., *French tourist beheaded in Algeria by jihadis linked to Islamic State*, <https://www.theguardian.com/world/2014/sep/24/french-tourist-beheaded-algeria-isis-linked-jihadis>.
4. Hafez M.M., *Tactics, Takfir and Anti-Muslim Violence* [w:] Moghadam, B. Fishman (ed.), *Self-inflicted Wounds: Debates and Division in Al Qaeda and its Periphery*; Combating Terrorism Center: West Point, 2010, <http://www.teachingterror.net/SIW-AQ-2010.pdf>.
5. Kazimi N., *A Virulent Ideology in Mutation: Zarqawi Upstages Maqdisi* [w:] H. Fradkin, H. Haqqani, E. Brown (ed.), *Current Trends in Islamist Ideology*, Vol. 2, Washington D.C. 2005, www.hudson.org.
6. Naji A.B., *Management of Savagery: The Most Critical Stage Through Which the Islamic Nation Will Pass*, trans. W. McCants, May 23, 2006, <https://azelin.files.wordpress.com/2010/08/abu-bakr-naji-the-management-of-savagery-the-most-critical-stage-through-which-the-umma-will-pass.pdf>.
7. O'Neill S., Badshah N., Coghlan T., *Isis beheads British aid worker Alan Henning*, „The Times”, <https://www.thetimes.co.uk/article/isis-beheads-british-aid-worker-alan-henning-8df0zxjhrcw>.
8. *To Our Sisters: A Jihad Without Fighting* [w:] *From the Battle of Al-Ahزاب to the War of Coalitions*, „Dabiq”, 2014, Iss. 11, Dhul qa'dah 1436 (sierpień /wrzesień 2015), <http://www.clarionproject.org/docs/Issue%2011%20-%20From%20the%20battle%20of%20Al-Ah-zab%20to%20the%20war%20of%20coalitions.pdf>.

9. Walker T., Hastings R., *Steven Sotloff 'beheading': British captive shown in Isis video which claims to show death of second US journalist*, Sept. 2, 2014; <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/steven-sotloff-beheading-islamic-state-fighters-release-video-claiming-to-show-death-of-second-us-9707200.html>.
10. Wright L., *The Master Plan. For the new theorists of jihad, Al Qaeda is just the beginning*, "The New Yorker", Sept. 11, 2006 Issue, <http://www.newyorker.com/magazine/2006/09/11/the-master-plan>.
11. Zelin A.Y., *The War between ISIS and al-Qaeda for Supremacy of the Global Jihadist Movement*, Research Notes, The Washington Institute for Near East Policy, No. 20, June 2014, http://www.washingtoninstitute.org/uploads/Documents/pubs/ResearchNote_20_Zelin.pdf.

MANAGEMENT OF SAVAGERY. THE CRIMES COMMITTED BY THE ISLAMIC STATE

In June 2014, the Islamic State in Iraq and Syria (ISIS) declared the creation of a Caliphate. Since then, the jihadists from IS made numerous crimes against humanity. They motivated them by the need to purify the Muslim community (ummah) of tyrants (tawaghit), apostates (murtadin), heretics and polytheists (mubdi'een and mushrikeen). According to the jihadists true believers, Muslims, are those who support the creation of an Islamic State, or at least do not support tyrants and do not engage in development of heresy and polytheism. All others are considered to be enemies of the Muslim community. The aim of the article is to show the crimes committed by the Islamic State. However, in order to understand the actions of jihadists article begins with a description of the silhouettes of Abu Musaba az-Zarqawi, the creator of the organizations-precursors of IS. The views of Az-Zarqawi, the first leader of the group from which the Islamic State grew, were shaped by the ideas proclaimed by Abu Muhammad Al-Maqdisi, one of the first Islamic scholars who recognized the Saudi dynasty as infidels, and the acceptance of the principles of democracy as synonymous with apostasy. These views shaped Az-Zarqawi, who proclaimed the necessity of overthrowing all democratically elected authorities. Then the author presents the publications on which IS bases its activities – the works of Abu Bakr al-Naji and Abu Musab al-Suri. The next part of this article presents crimes, including executions of Western citizens, which became part of the everyday life of the inhabitants of the self-proclaimed Caliphate, at the same time turning into a part of propaganda campaign in the media.

Keywords: Abu Bakr al-Naji, Abu Musab az-Zarqawi, jihadism, Islamic State, salafism, management of savagery.

DOI: 10.7862/rz.2018.hss.59

Przesłano do redakcji: luty 2018 r.

Przyjęto do druku: wrzesień 2018 r.